

125 *Senja*
GHAQDA MUŻIKALI
SANT'ANDRIJA

Bir-raġun O Banda taghna
mieghek nibqghu maghqudin
ghax il-kbir ismek Sant'Andrija
huwa l-Ghaxqa tal-Halluqin

In-Niċċa tal-Madonna tal-Karmnu

Tony Terribile

Bla dubju ta' xejn il-qima lejn il-Madonna tal-Karmnu f'Malta u Ghawdex hi kbira u mifruxa hafna.

Xhieda ta' dan huma l-ghadd kbir ta' kwadri u altari li nsibu fil-knejjes taghna, fil-kwantità kbira ta' niċċe fit-toroq taghna kif ukoll bosta toroq f'Malta u Ghawdex huma maghrufa bhala Triq il-Karmnu. Din id-devozzjoni nissluha fil-gzejjer taghna l-patrijiet Karmelitani li waslu fostna fl-1418 kif ukoll il-patrijiet Tereżjani li waslu Malta fl-1625.

Minn fomm dawn ir-reliġjużi, missirijietna semghu bil-qima Marjana Karmelitana. Fi ftit żmien din id-devozzjoni xterdet ma' Malta u Ghawdex u fi ftit żmien twaqqfu altari laterali fil-biċċa 'l kbira tal-knejjes taghna.

Illum ghad baqalna 'l fuq minn tletin altar ddedikati lill-Madonna tal-Karmnu. Kull altar ghandu warajh storja interessanti li tmur lura ghexieren twal ta' snin. F'dawk il-knejjes li fihom ma twaqqafx altar; id-devoti Karmelitani inqadew minn sotto kwadru biex ikebbu din il-qima fir-rahall taghhom. Hekk

għara f'Hal Luqa. Fl-1737 fuq l-altar ta' San Duminku tqiegħed kwadru tal-Madonna tal-Karmnu fuq l-ewwel skanell. Minnufih tkebbset devozzjoni kbira. Tant kibret, li fl-1768 benefattur halla somma flus għaċ-ċelebrazzjoni tal-festa nhar is-16 ta' Lulju. Mid-dehra din il-festa ma kinitx ristretta għall-knisja biss għaliex kienet ssir ukoll ċelebrazzjoni barra, quddiem il-knisja.

Fl-ewwel nofs tas-seklu dsatax-il Halluqin bnew 'l barra mir-rahall fl-għalqa msejha 'Tal-Karmnu'. Kienet knisja tabilhaqq sabiha u kompluta b'kollox u bir-rettur taghha iżda din il-Knisja messitha x-xorti hażina li kellha titwaqqa' fl-1942 biex jitkabbar l-ajruport. L-istess nistghu ngħidu għan-niċċa kbira u qadima li kienet fi Triq San Pawl. Din tnehhiet fl-1975.

Kellha forma ta' kamra għolja madwar sular. L-erba' faċċati taghha kienu mzejna b'pilastru doriċi. Fiha kien hemm meqjum kwadru tal-Madonna tal-Karmnu. Twaqqfet fl-ewwel nofs tas-seklu dsatax, fl-istess żminijiet tal-knisja li semmejna.

Fl-1819 l-Isqof Ferdinando Mattei

žejjinha bil-ghoti ta' l-indulgenzi lil kull min jitlob quddiemha.

Meta l-mezzi tat-trasport ždiedu hafna f'dawn l-inhawi l-awtoritajiet hasbu biex iżarmaw din in-niċċa. Kienu saru għadd ta' protesti iżda xorta wahda tnehhiet u ftit

wara inbniet niċċa sempliċi fil-ġenb tat-triq iżda llum tnehhiet ukoll u b'hekk tnehhiet kull tifikira.

Hasra, għax kemm il-Knisja kif ukoll in-niċċa kienu l-aqwa xhieda tad-devozzjoni tal-Madonna tal-Karmnu f'Hal Luqa.

Marċi Brijjużi 2008

CD ġdid ta' marċi brijjużi mill-Banda Sant' Andrija

Għal bejgħ mill-każin bil-prezz ta' €10 (Lm4.29)

Ikkuntattjana fuq l-email info@bandasantandrija.org

Belluno Butcher

*Best Quality
Fresh & Frozen
Meat*

Dr. Nikola Zammit Street,
Siggiewi

MIDAS STATIONERY

TRIQ DUN PAWL, LUQA
Issibu Photocopy Service and
Photo Developing

Assortiment kbir ta' toys ta' kull daqs u prezzijiet għal kull età. Rigali għal kull okkażjoni, oġġetti sbieħ ta' stationery, cards, postcards, magazines, sweets, cosmetics, affarijiet tal-baħar u hafna affarijiet ohra.

Tel: 2169 0689